

Predgovor

V nekem ameriškem pravnem učbeniku najdemo tole misel: »Dokler storilec deluje sam, je vse v redu. Ko pa pri njegovem početju sodelujejo še drugi, se začnejo težave.« Seveda s tem niso mišljene težave za storilca – njemu tuji prispevki praviloma olajšujejo delo, temveč težave za pravosodje, ki bo moralo te tuje prispevke ovrednotiti in se opredeliti do tega, v katero izmed možnih oblik sodelovanja pri kaznivem dejanju spadajo.

Kljub veliki prefinjenosti orodij, ki jih svojim uporabnikom ponuja pravna teorija, prinaša sodna praksa zadeve, ki jih ta orodja ne morejo zmeraj enoznačno rešiti. Čeprav ponuja pravna teorija zapletene pravne figure, kakršna je »določno sredstvo brez potrebne kvalifikacije« ali pa »*omnimodo facturus*«, se v konkretnih zadevah še vedno prerekamo o tem, ali je fant, ki je stal na straži, medtem ko je njegov kolega vlamljaj v kiosk, da bi iz njega ukradel cigarete, sostorilec ali le pomagač. Pri kompleksnejših oblikah kriminalitete bodo dileme storilstva in udeležbe praviloma še večje.

Ta monografija je poskus prispevati k razreševanju dilem storilstva in udeležbe v slovenskem pravnem prostoru. Pri tem je bil moj glavni cilj ujeti primerno ravnotežje med izčrpnostjo in razumljivostjo, torej biti dovolj vztrajen in sistematičen pri razčlenjevanju problemov, vendar hkrati ne izgubiti bralcev zaradi spuščanja v pretirane podrobnosti.

Prizadeval sem si, da bi obravnaval čim več relevantne domače in tuje sodne prakse. Pri tem sem izhajal iz znane ugotovitve, da si je abstraktne pravne probleme mogoče lažje predstavljati, če je naše izhodišče praktičen primer. Obširnejše vključevanje judikature se mi je zdelo koristno tudi kot prispevek k odprtemu in čim bolj

živahnemu dialogu med »teorijo« in »prakso«, na podlagi katerega lahko obe strani veliko pridobita – zveni kot fraza, a verjamem, da je res.

Nemara utegne za znanstveno monografijo delovati nenavadno, da so nekatere od obravnavanih dilem opremljene z ilustracijami. Njihovo vključitev je narekovalo več razlogov. Človekove sposobnosti predstavljanja in pomnjenja so praviloma boljše, kadar je besedilo opremljeno s slikovnim gradivom. Hkrati pa skuša monografija s tem pristopom prispevati k rahljanju predsodka, da sta kazenskopravna dogmatika in puščobnost nujni sopotnici.

Ljubljana, december 2014

Matjaž Ambrož

Kazalo

I. del: STORILSTVO	11
1. Dva modela urejanja sodelovanja več oseb pri kaznivem dejanju	13
1.1. Ekstenzivno pojmovanje storilstva (sistem enotnega pojmovanja storilca)	14
1.2. Restriktivno pojmovanje storilstva (dualizem storilstva in udeležbe)	18
2. Opredelitev storilstva	23
2.1. Objektivne teorije storilstva	23
2.2. Subjektivne teorije storilstva	29
2.3. Mešane teorije storilstva	31
2.4. Teorija o oblasti nad dejanjem	34
2.5. Posebnosti slovenskega pravnega reda	37
3. Neposredno storilstvo	43
4. Posredno storilstvo	45
4.1. Uvod	45
4.2. Ali je institut posrednega storilstva potreben?	46
4.3. Sistematizacija tipičnih oblik posrednega storilstva	48
4.3.1. Ravnanje neposrednega storilca ne izpolni zakonskega opisa kaznivega dejanja	51
4.3.2. Neposredni storilec ne ravna protipravno ..	56
4.3.3. Neposredni storilec ravna brez krivde ali z zmanjšano krivdo	58

4.3.4. Neposredni storilec nima lastnosti, ki jo za storilca zahteva zakon (določno sredstvo brez potrebne kvalifikacije).....	62
4.3.5. Uporaba »organiziranega aparata moči«; primerjava z odgovornostjo vodje hudodelske združbe po drugem odstavku 41. člena KZ-1	63
4.4. Poskus posrednega storilca	68
4.5. Posredno storilstvo v slovenski sodni praksi	71
4.5.1. Posredno storilstvo pri zlorabi bančne kartice	71
4.5.2. Posredno storilstvo pri spolnem napadu na osebo, mlajšo od petnajst let.	73
5. Sostorilstvo	78
5.1. Uvod	78
5.2. Težave »storilske volje« kot merila sostorilstva ...	78
5.3. Alternative objektivno-subjektivnemu pojmovanju sostorilstva; sostorilstvo kot funkcionalna oblast nad dejanjem	81
5.4. Elementi sostorilstva	85
5.4.1. Skupna odločitev za dejanje	85
5.4.1.1. Sukcesivno sostorilstvo	86
5.4.1.2. Eksces storilca	88
5.4.1.3. Vzporedno storilstvo	91
5.4.2. Skupna izvršitev dejanja	92
5.4.2.1. Odločilnost prispevka kot merilo sostorilstva	92
5.4.2.2. Časovne meje sostorilskega prispevka	99
5.5. Vmesni sklep; omejitve ideje o sostorilstvu kot funkcionalni oblasti nad dejanjem	108
5.6. Sostorilstvo pri posebnih kaznivih dejanjih (<i>delicta propria</i>)	112

5.7. Sostorilstvo pri lastnoročnih kaznivih dejanjih ...	119
5.8. Opustitveno sostorilstvo	125
5.8.1. Kombinacija opustitev + opustitev	126
5.8.2. Kombinacija storitev + opustitev	128
5.9. Malomarno sostorilstvo	131
5.10. Poskus pri sostorilstvu	134
II. del: UDELEŽBA	137
1. Položaj udeležbe v razmerju do storilstva	139
2. Akcesornost udeležbe	142
2.1. Kvantitativna in kvalitativna akcesornost	142
2.2. Naklep glavnega storilca kot pogoj za kaznivost udeležbe?	146
2.3. Odstop od akcesornosti: kaznivost neuspelega napeljevanja	149
3. Omejitve akcesornosti udeležbe (prenosljivi in neprenosljivi dejavniki)	151
3.1. Neprenosljivi dejavniki	152
3.2. Prenosljivi dejavniki	160
3.3. Povzetek	165
4. Napeljevanje	166
4.1. Uvod	166
4.2. Vplivanje na bodočega storilca in povzročitev njegove odločitve	167
4.2.1. Načini vplivanja na storilca in stopnja konkretnosti, ki jo mora vplivanje doseči. . .	167
4.2.2. Povzročitev odločitve in sprememba že obstoječe odločitve	171
4.3. Naklep napeljevalca	175
4.4. Dejanje storilca	177

4.4.1. Dejanje storilca in njegova krivda	177
4.4.2. Eksces storilca	179
4.5. Neuspelo napeljevanje (poskus napeljevanja)	184
4.6. Kaznovalni okviri napeljevanja	187
5. Pomoč	190
5.1. Uvod	190
5.2. Časovne meje pomoči	191
5.3. Prispevek pomagača in vzročnost pomoči	195
5.4. Naklep pomagača	199
5.5. »Nevtralna« oziroma poklicno tipična ravnanja kot pomoč	202
5.6. Opustitvena pomoč	208
5.7. Pomoč pri opustitvenih kaznivih dejanjih	210
5.8. Kaznivost pomoči	211
6. Nujna udeležba	215
6.1. Uvod	215
6.2. Tradicionalna delitev na konvergenčne delikte in delikte srečanja	216
6.2.1. Nekaznivost nujnega udeleženca, kadar je kaznivo dejanje namenjeno varstvu njegovih pravnih dobrin	218
6.2.2. Nekaznivost nujnega udeleženca, ki ravna v položaju, podobnem skrajni sili	219
6.2.3. Nekaznivost nujnega udeleženca, ki je svoj prispevek omejil na minimum	220
Literatura	225
Povzetek (Zusammenfassung)	233
Imensko kazalo	235
Stvarno kazalo	239

1. Dva modela urejanja sodelovanja več oseb pri kaznivem dejanju

Pri vsakdanjem gledanju na stvari se nam zdi, da obstaja določena kvalitativna razlika med ravnanjem osebe A, ki je priskrbela vlomilsko orodje, in ravnanjem osebe B, ki je nato s tem orodjem izvršila vlomno tatvino. Temu pogledu sledi tudi naše kazensko pravo, s tem ko osebe, ki so sodelovale pri kaznivem dejanju, deli na storilce (neposredne storilce, posredne storilce in sotorilce) in udeležence (napeljevalce in pomagače). V gledališkem žargonu bi bilo mogoče reči, da so storilci tisti, ki so pri kaznivem dejanju odigrali glavne vloge, udeleženci pa oni, ki so ostali pri stranskih vlogah.

Opredelitev, ali je nekdo pri kaznivem dejanju sodeloval kot storilec ali udeleženec, je pomembna, saj je v večini primerov od nje odvisna višina kazni, v nekaterih primerih pa razmejitve med storilstvom in udeležbo odloča celo o tem, ali bo nekdo kaznovan ali ne. Zato potrebuje kazensko pravo natančna merila razmejitve med tema dvema oblikama sodelovanja pri kaznivem dejanju in ne more ostati pri splošni ugotovitvi, da je storilstvo igranje »glavne«, udeležba pa »stranske« vloge. Splošna merila razmejitve so se razvijala skozi **teorije storilstva**, ki skušajo odgovoriti na vprašanje, katere so tiste bistvene lastnosti, ki storilstvo ločujejo od udeležbe.¹

¹ Načeloma je razmejevanje storilstva in udeležbe mogoče izpeljati po dveh poteh. Poleg opisane, ki skuša najprej opredeliti storilstvo in s tem postaviti meje udeležbi (primarni pojem storilstva), bi bilo mogoče tudi najprej opredeliti udeležbo in s tem postaviti meje storilstvu (sekundarni pojem storilstva). Prva pot je ustreznjša, kajti sistem kazenskega prava (vključno z zakonskimi opisi kaznivih dejanj) je zgrajen na storilstvu, kaznivost udeležbe pa je praviloma utemeljena akcesorno. Prim. tudi **Jescheck/Weigend**, *Lehrbuch des Strafrechts* – AT (1996), str. 647–648; **Roxin**, *Täterschaft und Tatherrschaft* (2006), str. 27.

Razmejitev med storilstvom in udeležbo pogosto ni preprosta, o njej so bile popisane gore papirja, ki pa niso prinesle rešitve, uporabne za vse primere. V nekaterih pravnih sistemih so se zaradi težavnosti razmejitve odločili, da je tako razlikovanje nepotrebno, zato vsakogar, ki je kakor koli prispeval h kaznivemu dejanju, štejejo za storilca. S tem v zvezi govorimo o dveh temeljnih modelih obravnavanja sodelovanja več oseb pri kaznivem dejanju: eden vse sodelujoče preprosto šteje za storilce (**ekstenzivno pojmovanje storilstva**), drugi pa si prizadeva razlikovati med storilci in udeleženci (**restriktivno pojmovanje storilstva**).

1.1. Ekstenzivno pojmovanje storilstva (sistem enotnega pojmovanja storilca)

Ta model obravnave sodelovanja več oseb pri kaznivem dejanju šteje za storilca vsakogar, ki je kakor koli prispeval h kaznivemu dejanju: v skladu z njim je storilec umora tako tisti, ki je zabodel žrtev, kot tisti, ki mu je to naročil, kot seveda tudi tisti, ki mu je priskrbel nož. Razlike v pomenu posameznih prispevkov se na pojmovni ravni ne upoštevajo (vsi prispevki, ne glede na težo, se štejejo za storilstvo), upoštevati pa jih je mogoče pri odmeri kazni. Ta pristop, ki vse prispevke h kaznivemu dejanju spravi na skupni imenovalac storilstva, se običajno imenuje **ekstenzivno pojmovanje storilstva** oziroma sistem **enotnega pojmovanja storilca** (*Einheitstätersystem*). Sprejemajo ga italijanski, avstrijski, danski, švedski in norveški kazenski zakonik.²

Konkretne izpeljave tega modela se v navedenih kazenskih zakonikih razlikujejo, vsem pa je skupno izhodišče, da zakonski opisi kaznivih dejanj veljajo za vsakogar, ki je kakor koli prispeval h kaznivemu dejanju.³ Glede na takšno izhodišče posebne določbe

---

² Strnjen primerjalni pregled je na voljo v **Rotsch**, »Einheitstäterschaft« statt Tatherrschaft (2009), str. 151–189.

³ Tehnike, kako to zakonsko izraziti, so seveda lahko različne. Tako na primer avstrijski kazenski zakonik v splošnem delu določa, da se vsi, ki so bili pri kaznivem

o napeljevanju in pomoči v splošnem delu kazenskega zakonika niti ne bi bile nujno potrebne. Če so vanj kljub temu vključene, je to praviloma z namenom tako ali drugače omejiti kaznivost napeljevalcev in pomagačev.

Povedano je mogoče ponazoriti z ureditvijo v avstrijskem kazenskem zakoniku. Ta kot izhodišče v 12. členu določa, da se vsi, ki so bili pri kaznivem dejanju udeleženi, obravnavajo kot storilci. Pri tem pa kljub temu razlikuje »storilstvo s prigovarjanjem« (ustreznik našemu napeljevanju) in »storilstvo s siceršnjim prispevanjem« (ustreznik naši pomoči). To razlikovanje je avstrijskemu zakonodajalcu omogočilo, da lahko v 15. členu razlikuje med obravnavanjem neuspelega napeljevanja (ki je kaznivo) in neuspele pomoči (ki je nekazniva).

Kot glavna primerjalna prednost sistemov, ki temeljijo na ekstenzivnem pojmovanju storilstva, se poudarja njihova preprostost. S tem ko vse sodelujoče pri deliktnelem dogajanju razglasijo za storilce, se izognejo (pogosto težavnemu) razmejevanju med storilstvom in udeležbo, s čimer sodniku in tožilcu olajšajo delo. Zato se jim načeloma ni treba ukvarjati s potencialno precej zapletenim vprašanjem, koliko je kaznivost udeležencev odvisna od dejanja in statusa storilcev (akcesornost udeležbe), saj pojma udeležbe kot nečesa, kar je od storilstva ločeno, sploh ne poznajo. Zato je občasno tudi v sistemih, ki ločujejo storilstvo in udeležbo, mogoče zaslediti razmišljanja, da prinaša takšen dualizem preveč težav in da bi se mu bilo treba odpovedati.⁴

---

dejanju udeleženi, obravnavajo kot storilci (12. člen), norveški kazenski zakonik pa določbam posebnega dela dodaja »klavzulo o kaznivosti sodelovanja«. Slednje je videti na primer takole: »Kdor povzroči smrti drugega ali *pri tem sodeluje* ...« (253. člen norveškega kazenskega zakonika, poudaril avtor). Gre za t. i. Getzev sistem obravnave sodelovanja več oseb pri kaznivem dejanju, ki je primerjalno gledano danes prava redkost. Sistem je poimenovan po profesorju Bernhardu Getzu (1850–1901), vodilnem avtorju norveškega kazenskega zakonika iz leta 1902.

⁴ Glej zlasti Rotsch, »Einheitstäterschaft« statt Tatherrschaft (2009) (v knjižni obliki objavljena avtorjeva habilitacijska teza). Zanimivo je, da je do podobnega sklepa, tj. da je dualizem storilstva in udeležbe, ki temelji na akcesornosti udeležbe, pre-

Vendar pa je vsaka težnja po poenostavljanju povezana z nevarnostjo, da gre poenostavitev predaleč in pripelje do popačenj. Številni avtorji opozarjajo, da razlikovanje med storilci, napeljevalci in pomagači »izrašča iz življenja«, zato ga tudi pravo ne sme prezreti.⁵ Šteti tudi napeljevalca in pomagača za storilca nasprotuje običajni rabi jezika in ustaljenim predstavam: pokazati nekomu menjalnico, primerno za rop, seveda ni enako kot menjalnico oropati; odstopiti nekomu kletne prostore, da bo lahko v njih ponarejal listine, seveda ni enako kot ponarejati listine. V navedenih primerih se nam pojmovno upira, da bi protagonista (ki sta sicer bila nesporno v določeno podporo pri izvršitvi kaznivih dejanj) imenovali ropar in ponarejevalec. Zdi se, da povedano ni samo jezikovni problem, temveč je hkrati indic, da z načelnim izenačevanjem pomena vseh prispevkov h kaznivemu dejanju in njihovim stapljanjem v vseobsegajoči pojem storilstva vsebinsko nekaj ni v redu.⁶

Če je navedeni pomislek zoper ekstenzivno pojmovanje storilstva načelne narave, pa obstajajo tudi povsem praktične težave, povezane s tem pristopom. Težave lahko nastanejo pri posebnih kaznivih dejanjih (*delicta propria*), pri katerih nas vseobsegajoči pojem storilstva postavlja pred tole izbiro: bodisi moramo za storilce razglasiti tudi osebe brez zahtevanih lastnosti (s čimer posebna kazniva dejanja izgubijo smisel) bodisi morajo osebe brez

---

zapleten in da bi ga kazalo odpraviti, pred več kot pol stoletja prišel tudi slovenski avtor France Sever. Zavzel se je za poenostavitev, po kateri bi kazensko pravo vsakogar, ki na kakršen koli način zavestno sodeluje pri kaznivem dejanju, štelo za storilca in ga kaznovalo, kakor da bi dejanje izvršil sam, vendar ob upoštevanju pomena deleža, ki ga je prispeval. Glej Sever, Temeljni elementi nauka o udeležbi – III. del (1955), str. 374.

⁵ Glej na primer Jescheck/Weigend, I.ehrbuch des Strafrechts – AT (1996), str. 644; Novoselec/Bojanić, Opći dio kaznenog prava (2013), str. 319. Nekateri avtorji v tej zvezi celo izpeljujejo tezo, da naj bi nujnost pojmovnega razlikovanja med različnimi prispevki h kaznivemu dejanju izhajala že iz načela pravne države – tako na primer Roxin, Strafrecht – AT II (2003), str. 6.

⁶ Prim. Fuchs, Österreichisches Strafrecht (2008), str. 284–285.

zahtevanih lastnosti uživati popolno nekaznivost (kar je kriminalitetnopolitično nesprejemljivo).⁷

Še bolj vidna praktična težava pa se nanaša na širitev kaznivosti poskusa, ne da bi za to obstajala kriminalitetnopolitična potreba. Do te širitve pride, ker se vsak prispevek h kaznivemu dejanju šteje za storilstvo kaznivega dejanja. Tako je tudi neuspela pomoč oblika neuspelega storilstva (torej storilstva, ki je ostalo pri poskusu), kar pomeni, da postane načeloma kazniva. Za takšno širitev polja kaznivosti je težko poiskati smiselno opravičilo, česar se zavedajo tudi v kazenskopравnih sistemih, ki sprejemajo ekstenzivno pojmovanje storilstva.⁸ Tako recimo avstrijski kazenski zakonik vseeno razločuje različne vrste storilstva in zavzame stališče, da je »storilstvo s siceršnjim prispevanjem« (tj. pomoč) kaznivo le, če je glavni storilec dejanje vsaj poskusil izvršiti. S tem je v sistem enotnega pojmovanja storilstva vpeljana **delna akcesornost**, ki zagotavlja, da neuspela pomoč ni kazniva.⁹ Toda kaj se je zgodilo? Z razdelitvijo storilstva na različne oblike se je problem razmejivne med posameznimi oblikami sodelovanja pri kaznivem dejanju vrnil. Kako vedeti, kdo je »pravi« storilec, kdo pa le »storilec, ki sicer prispeva« (pomagač)? Ne preostane drugega kot izdelati merila razmejivne, kar pa spet vodi v »neskončne pesnitve o tem, kje se neha storilstvo in kje se začne pomoč«,¹⁰ ki se jim je sistem ekstenzivnega pojmovanja storilstva v izhodišču želel izogniti. Podobne izkušnje, namreč da uvedba enotnega pojmovanja storilstva v končnem učinku ni pripeljala do želenih

⁷ Prim. Novoselec/Bojanić, *Opći dio kaznenog prava* (2013), str. 319. Podrobneje o praktičnih težavah, ki jih odpira ekstenzivno pojmovanje storilstva, Jescheck/Weigend, *Lehrbuch des Strafrechts – AT* (1996) str. 645–646; Roxin, *Strafrecht – AT II* (2003), str. 6–7; C. Roxin, *Täterschaft und Tatherrschaft* (2006), str. 28–30.

⁸ Glej Fuchs, *Österreichisches Strafrecht* (2008), str. 285.

⁹ Zato nekateri o avstrijskem sistemu govorijo kot o *funktionalnem* sistemu enotnega storilstva oziroma kar o sistemu, ki je »nekje vmes« med notnim storilstvom in dualizmom storilstva in udeležbe – glej na primer Triffterer, *Die österreichische Beteiligungslehre* (1983), str. 5.

¹⁰ Sever, *Temeljni elementi nauka o udeležbi – III. del* (1955), str. 374.

poenostavitev, so znane tudi iz drugih kazenskopravnih sistemov, ki so šli po tej poti.¹¹

Glede na povedano dejanska razlika med avstrijskim sistemom enotnega pojmovanja storilstva ter našim dualizmom storilstva in udeležbe ni tako velika: v praksi je vidna predvsem v enakih kaznovalnih okvirih za vse sodelujoče pri kaznivem dejanju v avstrijskem kazenskem pravu.¹² Prav to absolutno izenačenost kaznovalnih okvirov pa je mogoče podvreči kritiki. Res je sicer, da je tudi znotraj enakih kaznovalnih okvirov mogoče odmeriti različne kazni za različne prispevke h kaznivemu dejanju, vendar pa je razlika med posameznimi prispevki lahko tolikšna, da so enaki kaznovalni okviri za vse sodelujoče lahko krivična (v današnji pravni terminologiji bi temu rekli: nesorazmerna) rešitev.

1.2. Restriktivno pojmovanje storilstva (dualizem storilstva in udeležbe)

Drugi pristop storilstva ne pojmuje tako široko. Storilec je načeloma lahko samo tisti, ki izvrši ravnanje iz zakonskega opisa kaznivega dejanja.¹³ Vsi drugi, ki sicer dajo določen prispevek, vendar ne sodelujejo pri izvršitvi, so udeleženci. Govorimo o **restriktivnem razumevanju storilstva** oziroma o **dualističnem modelu storilstva in udeležbe**, ki ga (z nekaterimi izjemami) sprejemamo pri nas (pa tudi v Nemčiji, Švici, na Finskem, Hrvaškem in drugod). Ta pristop deli osebe, ki so sodelovale pri kaznivem dejanju, na dve skupini: storilce in udeležence. Tako je

---

¹¹ Glej **Rotsch**, »Einheitstäterschaft« statt Tatherrschaft (2009), str. 151–189; **Tiedemann**, Die Regelung von Täterschaft und Teilnahme im europäischen Strafrecht, v: Festschrift für Haruo Nishihara zum 70. Geburtstag (1997), str. 501–502.

¹² Prim. **Novoselec/Bojanič**, Opći dio kaznenog prava (2013), str. 319.

¹³ To izhodišče je praviloma omehčano s tem, da pri sosterilstvu (ki je v dualističnih sistemih oblika storilstva) zadošča že bistven prispevek k izvršitvi in torej izvršitveno ravnanje *stricto sensu* ni nujno potrebno. Odstop od pravila, da je storilstvo vezano na osebno izvršitev, je seveda tudi pravna figura posrednega storilstva.

v že navedenem primeru tisti, ki je zabodel žrtev, storilec, tisti, ki je priskrbel nož, in tisti, ki je nagovarjal, pa sta (samo) udeleženca.

Skladno z restriktivnim pojmovanjem storilstva se opisi kaznivih dejanj v posebnem delu kazenskega zakonika nanašajo le na storilce, zato so potrebne še določbe splošnega dela, ki vzpostavljajo kaznivost napeljevalcev in pomagačev. Njihova kaznivost je utemeljena akcesorno, torej v odvisnosti od dejanja glavnega storilca. S tem dualistični model načne dve vprašanji.

Osnovno, vendar v nekaterih primerih sploh ne preprosto vprašanje je, kdo je storilec in kdo le udeleženec. V primeru, ko nekdo lastnoročno in v celoti izpolni zakonski opis kaznivega dejanja, seveda ni dvoma, da je storilec, kot tudi ni dvoma, da je tisti, ki da na primer manj pomembne nasvete za izvršitev dejanja, le udeleženec. Toda obstaja cela vrsta vmesnih položajev, v katerih opredelitev za eno ali drugo možnost ni razvidna na prvi pogled (najznačilneje se težave pojavijo pri razmejitvi sotorilstva in pomoči, pa tudi pri razmejitvi posrednega storilstva in napeljevanja). Ključ do rešitve tega problema dajejo teorije storilstva, ki skušajo odgovoriti na vprašanje, katere so značilne lastnosti storilstva, ki ga ločujejo od udeležbe.

Drugo vprašanje, ki ga načnja dualistični model, je, kakšna naj bo natančnejša izpeljava pravila, da je kaznivost udeležencev utemeljena akcesorno. Če je akcesornost izpeljana zelo dosledno, se ponuja možnost kriminalitetnopolitično nesprejemljivih nekaznivih polj za udeležence (na primer pomagač neprištevnega storilca ostane nekazniv), če je akcesornost zelo ohlapna, pa je posledica lahko neupravičena širitev kaznivosti udeležbenih ravnanj (na primer kaznivost udeleženca, čeprav je glavni storilec ravnal v skladu s pravom). Opisanima skrajnostma pri izpeljavi akcesornosti se je danes večina pravnih sistemov uspešno izognila, nekoliko sporno (tudi pri nas) pa ostaja vprašanje, ali naj bo pogoj za kaznivost udeležbe naklepno ravnanje glavnega storilca (podrobneje v II. delu, 2.2. in 4.4.1.).

Pripomniti velja še, da tudi v kazenskopравnih sistemih, ki v izhodišču sprejemajo dualistični model storilstva in udeležbe, sem ter tja zasledimo težnjo uvajati elemente sistema enotnega pojmovanja storilca. Tako nekateri zakonski opisi kaznivih dejanj z ravnanjem storilca izrecno ali konkludentno **izenačujejo tudi ravnanja napeljevalca in pomagača** (glej na primer tretji odstavek 108. člena KZ-1¹⁴). Nasploh je mogoče reči, da bolj ko so izvršitvena ravnanja abstraktno opisana, hitreje se zabrišejo meje med posameznimi oblikami storilstva in udeležbe. V dualistične sisteme prodira enotno pojmovanje storilstva tudi pri **kaznivih dejanjih iz malomarnosti**: kdor s kršitvijo pravil skrbnosti malomarno prispeva k povzročitvi posledice, je zmeraj *storilec* malomarnega kaznivega dejanja (ne pa napeljevalec ali pomagač).¹⁵

Določeno naklonjenost enotnemu pojmovanju storilstva razodeva tudi slovenski zakon o prekrških (ZP-1).¹⁶ Pomislili bi sicer, da glede pojmovanja storilstva in udeležbe sledi kazenskemu zakoniku, saj v 8. členu določa, da kolikor ni drugače določeno, se v postopku o prekršku smiselno uporabljajo določbe kazenskega zakonika glede »storilca in sotorilca, napeljevanja in pomoči«. ¹⁷ Vendar pa napravi prekrškovni zakon v 11. členu odstop od ureditve v kazenskem zakoniku, ko pravi, da se sme napeljevalcu in pomagaču kazen odpustiti, če do izvršitve prekrška ni prišlo.¹⁸ To pomeni, da ZP-1 neuspelo napeljevanje in neuspelo pomoč pri prekršku razglasi za načeloma kazniva (z možnostjo odpustitve kazni), s čimer se odpove akcesornosti udeležbe in se spogleduje

¹⁴ Kazenski zakonik, Ur. l. RS, št. 55/08 in nasl.

¹⁵ Prim. **Jescheck/Weigend**, Lehrbuch des Strafrechts – AT (1996), str. 654–655.

¹⁶ Zakon o prekrških (ZP-1), Ur. l. RS, št. 7/03 in nasl.

¹⁷ Tu ZP-1 dobesedno sledi naslovom členov 20, 37 in 38 KZ-1, s tem pa pokaže na določeno neuskklajenost med naslovi: pri storilstvu in sotorilstvu je naslov personaliziran (»storilec in sotorilec«), pri napeljevanju in pomoči pa ne (»napeljevanje«, »pomoč«).

¹⁸ Podrobneje o tem problemu **Ambrož**, Pomoč in napeljevanje po ZP-1 (2007), str. 20–21.

Imensko kazalo

A

Ambrož 20, 61, 78–79, 115, 125,
161, 167 186, 195, 211, 215
Ashworth 190, 203

B

Bačić 79, 91–92, 115, 126–127, 131
Baumann 70, 88, 90, 100, 129,
135, 160, 168, 182, 193, 200,
208–209, 210–211,
Bavcon 38, 42, 47, 78–79, 115, 139,
144–145, 160–161, 167, 186, 211,
215
Bele 66, 99–100, 115, 144–145,
148, 167, 174, 178, 198
Beulke 175, 177
Binding 182
Bojanić 6, 16–18, 26, 28–29, 33–
34, 39, 42, 48, 51, 58–59, 61–62,
64, 91, 93, 100, 110–111, 115,
127–128, 147, 150–151, 163, 167,
179, 192, 194
Brecht 168
Bruns 34–35

C

Cramer 174, 200, 212,

D

Damaška 47, 218–219
Deisinger 66, 218–219
Derenčinović 65, 193
Dolenc 31, 144

F

Ferline 99–100
Filipčič 78–79, 125, 160–161, 167,
186, 211, 215
Frank 47
Fuchs 16–17, 146, 202, 221,

G

Galas 34–35
Getz 14–15
Gropp 101, 115, 126, 148, 151,
159–160

H

Haas 128
Heine 200, 212
Heintschel-Heinegg 89, 153, 200,
204, 206, 211, 214
Herzberg 119–123

J

- Jakulin 66, 125
 Jenull 72, 114–116
 Jescheck 13, 16–17, 20, 24, 51, 58, 60, 63, 65, 85–86, 88, 90–92, 110–111, 113, 117, 128, 131, 135, 139, 150, 153, 161, 164, 168, 172–176, 180–182, 190–191, 193, 195, 198–199, 204, 208, 213
 Joecks 89, 153, 200, 204, 206, 211, 214

K

- Kobe 38, 115
 Koren 56
 Korošec 78–79, 121, 125, 140, 160–161, 167, 186, 211, 215, 219
 Krack 135
 Kuhlen 69, 199

L

- Lange 34–35
 Lencker 76
 Liszt 24, 80, 121–122
 Lobe 34–35

M

- Maklecov 31
 Maurach 34–35
 Mitsch 70, 88, 90, 100, 129, 135, 160, 168, 182, 193, 200, 208–211

N

- Nishihara 17–18,

Noll 132–133

- Novoselec 16–18, 26, 28, 33, 39, 42, 45, 48, 51, 59, 62, 64, 66–69, 75, 80, 91, 93, 97, 105–108, 110–111, 115, 118–119, 127, 132, 147, 150–151, 156, 159, 163, 167, 179, 192–194, 222

P

- Pauletič 68
 Perron 76
 Puppe 81, 171, 182–184

R

- Renzikowski 41, 81–82, 100, 132
 Rotsch 14–15, 17–18
 Roxin 13, 16–17, 21, 26, 28–29, 34–36, 43, 54–56, 59–65, 70, 75–76, 80–91, 93–98, 100, 103, 105–107, 111, 117, 120, 121–122, 124, 126, 129–133, 135, 142, 148, 157–158, 163–164, 168–169, 171, 173–174, 177, 180, 182, 185–186, 188, 194, 200, 202–206, 209, 214, 218, 220–221

S

- Schmidhäuser 41, 82–83
 Schmidt 68
 Schönke 76, 174–175, 200, 212
 Schröder 76, 200, 212
 Schubarth 120, 122–123
 Schwab 129–130
 Seelmann 72–73, 93, 133, 205
 Selinšek 99–100, 144–145

Sever 15–17, 30–31, 37–38, 50,
140, 144, 150

Stojanović 94, 168

Stratenwerth 69, 199

Š

Šelih 47, 78–79, 139, 144–145,
160–161, 167, 186, 211, 215

T

Tiedemann 17–18,

Trechsel 115, 132–133

Triffterer 17, 178

W

Weber 70, 88, 90, 100, 129, 135,
160, 168, 182, 193, 200, 208–211

Weigend 13, 16–17, 20, 24, 51, 58,
60, 63, 65, 85–86, 88, 90–92,
110–111, 113, 117, 128, 131, 135,
139, 150, 153, 161, 164, 168,
172–176, 180–182, 190–191, 193,
195, 198–199, 204, 208, 213

Welzel 35, 123

Wessels 175, 177

Z

Zieschang 100–101

Zlatarić 32–33, 47, 75, 79, 81, 99,
105, 123, 153, 158–159, 163,
178–179, 182, 218–219

Stvarno kazalo

A

aberratio ictus (*glej* zgrešeni udar)

absolutna sila 58

agent provokator 176–177

akcesornost 15, 19, 20–21, 39, 56, 115, 140, 142–165, 180, 185–186, 201, 211

– delna 17

– ekstremna 47

– hiperakcesornost 143

– hipotetična 150

– kvalitativna 142–146

– kvantitativna 142–146

– limitirana (*glej* akcesornost, omejena)

– minimalna 143, 144

– odstop od akcesornosti 145, 149–150, 153, 165

– omejena 46–47, 59, 74, 143, 144–146, 154, 177

– omejitve akcesornosti 151–165

– rahljanje akcesornosti 153, 165

– stroga 143–145

analitični pristop 174

animus auctoris (*glej* cum animo auctoris)

animus socii (*glej* cum animo socii)

avstrijski KZ 14–15, 17

B

bistveno zmanjšana prištevnost 156

bordel 121–122, 203, 205

brezobzirno maščevanje 159 (*glej tudi* motiv, maščevalni)

C

condicio sine qua non 26, 94, 195 (*glej tudi* pogoj, nujni)

cum animo auctoris 30, 33, 40, 78, 80 (*glej tudi* storilska volja)

cum animo socii 30, 80

Č

čas izvršitve 28–29, 31–34, 60, 80–81, 84, 87, 93, 99–103, 105, 140, 170, 175

D

Dedič kmetije (zadeva) 181, 183

delicta carnis 121 (*glej tudi* spolna kazniva dejanja)

delicta propria (*glej* posebna kazniva dejanja)

delictum sui generis 150, 159

delikti srečanja 216–223

detomor 143, 152, 156

dokaz resničnosti 155

dolozno sredstvo

- brez potrebne kvalifikacije 50–51, 62–63, 113
- brez potrebne namena 50

dolžnostni delikti 36, 111 (*glej tudi* posebna kazniva dejanja)

dolžnostno ravnanje (*glej* kršitev, dolžnostnega ravnanja)

dovoljeno tveganje 204 (*glej tudi* nedovoljeno tveganje)

dualizem storilstva in udeležbe 14–15, 17–22, 38–39, 84, 139

dvojni naklep

- napeljevalca 175
- pomagača 199–200

E

eksczes

- kvalitativni 180, 202
- kvantitativni 180, 182, 184, 201
- nenaklepni 90
- sosterilca 85, 88–91
- storilca 179–184, 201–202, 211
- subjektivnih teorij 33

ekstenzivno pojmovanje storilstva (*glej* enotno pojmovanje storilca)

enostavna dispozicija 25

enotno pojmovanje storilca 14–18, 20–21, 38, 117, 213

enotnost ravnanja v naravnem smislu 86, 195

Erdemović (zadeva) 61

error in persona (*glej* zmota, o osebi)

eventualni naklep

- napeljevalca 175, 201
- pomagača 200–201, 203–204

F

formalno dokončanje 86–87, 107–108, 177, 193–195

formalno objektivne teorije 24–25, 27–28, 32–33, 40

funkcionalna oblast nad dejanjem 36, 78, 81–84, 87, 93, 106, 108–109, 116, 124, 191

funkcionalni sistem enotnega storilstva 17

G

garant (*glej* garantni položaj)

garantna dolžnost (*glej* garantni položaj)

garantni položaj 110, 127, 129, 131, 151, 164, 208–210

glavni storilec 17, 19, 47, 59, 139–140, 142–150, 153–154, 175, 178–180, 189–190, 195–196, 198–202, 211, 213, 221

graničarji 65

grozovitost 160, 164

H

Hamburška lastnica bordela (primer) 121–122

hipotetično-psihološki pristop 95

hrvaški KZ 130, 134, 209

hudodelska združba 63–68, 141
(glej tudi organiziran aparat moči)

I

in dubio pro reo 133

incest (glej krvoskrunstvo)

izpustitev ugrabljene osebe 155

izrazito osebni dejavniki 154–156, 162, 164–165

K

kavzalnost (glej vzročnost)

kazniva dejanja z iterativno zgradbo 86, 107, 195

kaznivost

- agenta provokatorja 176
- izključitev kaznivosti 153–155
- modificiranje kaznivosti 164–165
- napeljevalca (glej kaznivost, napeljevanja)
- napeljevanja 15, 19, 139, 147, 149, 177, 179, 187–189, 217
- neuspelega napeljevanja 21, 142, 145, 149–150, 184–187
- neuspele pomoči 21
- omejitev kaznivosti 149
- organizatorja hudodelske združbe 65–66
- osebe iz ozadja 51

– pomagača (glej kaznivost, pomoči)

– pomoči 15, 19, 87, 139, 145, 147–148, 191, 217, 202–203, 211–214

– poskusa 17, 184–185

– pri delicta propria 109, 115, 162

– pri poklicno tipičnih ravnanjih 204

– pri silobranu 194

– širitev kaznivosti 17, 150, 185, 194

– udeležbe 15, 19, 139–140, 142–149, 153 (glej tudi kaznivost, pomoči; kaznivost, napeljevanja)

– udeleženca (glej kaznivost, udeležbe)

– utemeljevanje kaznivosti 154, 160–165

– za pranje denarja 193

– zoževanje kaznivosti 194
(glej tudi nekaznivost)

konkludentno izražanje 167

konvergenčni delikti 216–217

Kopalna kad (zadeva) 30, 43

koristoljubni motiv 152, 158–160

koristoljubnost 152, 158–160

Kotalče kamenje (zadeva) 132–133

kraj

– dejanja 83, 89, 96–98, 107, 140, 170, 200, 203–204, 207

– izvršitve 103, 140, 170, 175

– udeležbenega prispevka 140

kršitev

- avtorskih in sorodnih pravic 186
- cestnoprometnih predpisov 91
- dolžnostnega ravnanja 20, 37, 84, 111–112, 117, 126–127, 133–134
- nedotakljivosti stanovanja 158
- obveznosti (*glej* kršitev, dolžnostnega ravnanja)
- pravil skrbnosti (*glej* kršitev dolžnostnega ravnanja)
- tajnosti občil 157

krvoskrunstvo 119, 122

kvalifikatorne okoliščine 87–88, 151, 158–160, 162, 164

KZ-94 39, 71–72, 74, 76, 97, 100, 144, 146, 157, 178

KZ FLRJ 38, 144, 165

KZ SFRJ 38–39, 65, 68, 144,

L

lastnoročna kazniva dejanja 36, 74–76, 84, 110, 119–125, 131, 147

M

Mačji kralj (zadeva) 60

malomarnost 20, 37, 59, 84, 88, 92, 112, 127–128, 131–134, 147, 178–179, 182

maščevalni motiv 151, 159 (*glej tudi* brezobzirno maščevanje)

materialno dokončanje 86–87, 99, 107–108, 193–195

materialno objektivne teorije 25–26, 28, 40, 95

mehanično sredstvo 58

mešane teorije storilstva (*glej* objektivno-subjektivne teorije, storilstva)

Mladoletna mati (zadeva) 152, 156

morilska sla 160

motivacijska zmota (*glej* zmota, motivacijska zmota)

N

Nacionalni svet varnosti 65

nagib

- sebični 56

naklep napeljevalca 166–167, 175–177, 179, 200, 201 (*glej* tudi eventualni naklep, napeljevalca)

naklep pomagača 191, 199–204 (*glej tudi* eventualni naklep, pomagača)

namen protipravne prilastitve (*glej* prilastitveni namen)

napeljevanje 166–189

- in organiziran aparat moči 64
- k pomoči 172, 218
- k samomoru 51–52, 56
- neuspelo 15, 20–21, 69, 142, 145, 149–150, 152, 172, 180, 182, 184–187, 189
- povzročitev odločitve 166, 171–173, 196
- predmet napeljevanja 177
- pri poskusu (*glej* poskus, napeljevanje pri poskusu)

- razmejitev od posrednega storilstva 39–40, 46, 59, 61–62, 72
  - sprememba obstoječe odločitve 166, 171–175
  - z opustitvijo 170–171
  - z ustvarjanjem situacijske spodbude (*glej* situacijske spodbude)
  - že odločenega storilca 172–173, 175, 198 (*glej tudi* omnimodo facturus)
- nedovoljeno tveganje 168
- nekaznivost
- agenta provokatorja 177
  - neuspele pomoči 15, 17, 192, 198, 202, 211
  - nujnega udeleženca 217–223
  - pri delicta propria 16, 116, 148
  - pri kaznivem dejanju pomoči storilcu po storitvi kaznivega dejanja 155
  - pri lastnoročnih kaznivih dejanjih 122, 148
  - pri strogi akcesornosti 143
  - udeležbe 148–149
  - udeleženca (*glej* nekaznivost, udeležbe)
  - škodovanja samemu sebi 218–219
  - zaradi izrazito osebnih dejavnikov 155
- Nemška demokratična republika 65
- nemški KZ 47, 130, 143, 146–147, 150–151, 163–165, 202, 209, 213
- neposredni storilec 46–47, 50–51, 56, 58–62, 64–65
- neposredno storilstvo 35, 39, 40, 43–44, 58
- neprenosljivi dejavniki 151–160, 165
- neprišteven (*glej* neprištevnost)
- neprištevnost 19, 47–48, 59, 61–62, 74, 143, 153–154
- Nižanje prevoženih kilometrov (zadeva) 171–172
- O**
- objektivna pripisljivost 168
- objektivne teorije storilstva 23–29, 32, 40, 78
- objektivno-subjektivne teorije
- sosterilstva 78, 81, 108
  - storilstva 31–34
- oblast nad dejanjem 34–37, 41–43, 48, 62–63, 65–66, 78, 83–84, 88–89, 109–113, 116, 128–129, 134–135, 190, 198, 208 (*glej tudi* funkcionalna oblast nad dejanjem)
- oblast nad ravnanjem 35, 52, 58
- oblast nad voljo drugega 35, 48
- oblastni delikti 36
- odpustitev kazni 20, 153–156
- omilitev kazni 81, 97–98, 130, 139, 156, 163–165, 172, 177, 187, 188–189, 191, 200, 209–214
- dvojna omilitev kazni 210–212
  - obligatorna omilitev kazni 163–164, 212–213
- omnimodo facturus 172, 174

- opustitev ovadbe, da se pripravlja kaznivo dejanje 155
- opustitvena kazniva dejanja 36, 84, 110–111, 118–119, 125–131, 155, 163–164, 171, 191, 208–212
- organizator hudodelske združbe 65, 66, 68 (*glej tudi* vodja hudodelske združbe)
- organiziran aparat moči 36, 51, 63–68
- osebna razmerja 153–154, 157, 159, 162
- osebne lastnosti 143, 153, 159
- osebni dejavniki (*glej* izrazito osebni dejavniki)
- osebne okoliščine 156, 158–160 (*glej* tudi posebne osebne okoliščine)
- otrok 30, 59, 61–62, 76, 105, 127–128, 130, 143, 157, 167
- P**
- Plaćani morilec (zadeva) 152, 158–159
- pogoj 26, 28, 32, 34, 58, 76, 99, 101, 106, 115–116, 133, 199, 203, 208, 216, 218
- nujni 26, 28, 94–95, 99, 102, 128, 195, 198 (*glej tudi* *condicio sine qua non*)
  - razlikovanje vzrokov in pogojev 26
  - za kaznivost udeležbe 19, 146–149
- pomoč 190–214
- neuspela 17, 20–21, 192, 198, 202, 211
  - obljuba naknadne podpore 192
  - opustitvena 125, 128–131, 191, 208–212
  - po dokončanju dejanja 192
  - poklicno tipična ravnanja kot pomoč 202–208
  - pri opustitvenih kaznivih dejanjih 191, 210–211
  - pri samomoru 51–52, 56, 218
  - psihična 107–108, 172–175, 192, 199, 210
  - skrivna 190
  - storilcu po storitvi kaznivega dejanja 87, 155, 192–194 (*glej tudi* sosterilstvo, razmejitvev od pomoči)
- posebna kazniva dejanja 16, 36, 44, 51, 62–63, 72, 84, 109–119, 122, 143, 147, 149, 154, 163–164, 209, 212
- neprava posebna kazniva dejanja 119, 157, 163
  - prava posebna kazniva dejanja 115, 119, 154, 162–165
- posebne osebne okoliščine 153–154
- poskus 17, 90–91, 105, 124, 140, 145, 156, 177, 189, 218
- napeljevanja (*glej* napeljevanje, neuspelo)
  - napeljevanje pri poskusu 149, 150, 177, 189, 200, 218
  - neprimeren poskus 90–91, 156
  - pomoči (*glej* pomoč, neuspela)

- pomoč pri poskusu 124, 189, 192, 200, 211–212
  - posrednega storilca 53, 63, 68–71
  - pri sostorilstvu 25, 86, 90, 105–106, 112, 124, 134–136
  - udeležba pri poskusu 140, 142, 145, 189, 200
  - udeležbe 150
  - posredni storilec 46, 48, 50–54, 56, 58–61, 63, 66–72, 76–77, 113, 143–144, 147
  - posredno storilstvo 18–19, 23–24, 29, 34–35, 39–40, 45–77, 101, 113, 120, 122–124, 143, 147, 178 (*glej tudi* napeljevanje, razmejitve od posrednega storilstva)
  - pranje denarja 193
  - pravna zmeta (*glej* zmeta, izogibna pravna zmeta; zmeta, neizogibna pravna zmeta)
  - pravosodni policist 157
  - Precenjeni kamni (zadeva) 201
  - Predsednica nadzornega sveta (zadeva) 117–118, 210
  - prekrški 20–21
  - prenosljivi dejavniki 151–152, 154, 156, 158–165
  - prilastitveni namen 46, 61, 131, 151, 161, 209
  - pripravljalna dejanja (*glej* pripravljalna ravnanja)
  - pripravljalna ravnanja 99–100, 102, 104–106, 135, 142, 185, 199
  - privilegatorne okoliščine 156, 164
  - prostitucija 122, 203, 205
  - prostovoljni odstop 155
  - protizakonito sojenje 162–163
- R**
- razdraženost 154–155
  - Rejnica (zadeva) 73, 157
  - rejnik 73, 157
  - restriktivno pojmovanje storilstva (*glej* dualizem storilstva in udeležbe)
  - rop 16, 37, 70–71, 79, 88–89, 92, 96–98, 107–108, 168–170, 173–175, 180, 198, 200–201
- S**
- silobran 58, 144, 194
    - prekoračeni 155–156
  - sintetični pristop 174–175
  - Sirius (zadeva) 52–53, 55
  - situacijske spodbude 167–170, 188
  - Skupni samomor (zadeva) 53–54
  - Solna kislina (zadeva) 70–71
  - sorodstveno razmerje 122, 155
  - sostorilstvo 36, 38–40, 64, 66, 78–134, 217
    - alternativno 88, 94
    - eksces sstorilca 85, 88–91
    - in pripravljalna ravnanja 99–106, 135
    - in skupna odločitve 24–25, 85–86
    - malomarno 37, 92, 112, 127, 131–134
    - nujno sstorilstvo 28, 215
    - opustitveno 208–209, 125–131

- poskus pri sotorilstvu 25, 86, 90, 105–106, 112, 124, 134–136
  - pri lastnoročnih kaznivih dejanjih 75–76, 119–125
  - pri posebnih kaznivih dejanjih 109–110, 12–119
  - razmejitev od pomoči 19, 23–24, 28–29, 32–34, 38–40, 42, 191, 194–195, 198, 208
  - sukcesivno 33, 86–88, 91, 106, 195
  - vzročnost pri sotorilstvu 28
  - spolna kazniva dejanja 74–76, 110, 119, 121, 123–125 (*glej* tudi spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let)
  - spolni napad na osebo mlajšo od petnajst let 73–77, 146–147, 157, 202, 218
  - spolna samoodločba 75, 124
  - Stanodajalec (zadeva) 146, 202
  - Stašinski (zadeva) 30–31, 43
  - storilec za pisalno mizo 64, 67
  - storilska volja 29, 32–33, 40, 78–80, 98, 108 (*glej tudi* cum animo auctoris)
  - storilstvo 11–136 (*glej tudi* neposredno storilstvo; posredno storilstvo; sotorilstvo)
  - subjektivizem 43, 79, 129
  - subjektivne teorije storilstva 29–31, 33–34, 40, 43, 75, 78, 100, 118, 123, 129, 209
  - subjektivni znaki kaznivega dejanja 131, 161, 209
  - sukcesivno sotorilstvo 86–88, 91, 106
- Š**
- švicarski KZ 56, 130, 163–164, 209, 213
- T**
- tatvina 13, 24–28, 32, 37, 45–46, 79–80, 85–87, 89–90, 93, 102, 107, 131, 134, 143, 147, 151, 161, 169, 172–174, 180, 186, 193–197, 201, 209, 211
  - teorija animusa 29
  - teorija celovite presoje 82–83
  - teorija dolusa (*glej* teorija animusa)
  - teorija interesa 29
  - teorije istočasnosti 28–29
  - teorija normativne kombinacije 83
  - teorija o delitvi dela 32–34, 81, 94
  - teorija o oblasti nad dejanjem (*glej* oblast nad dejanjem)
  - Toaletni papir (zadeva) 114, 162, 191
  - trajajoče kaznivo dejanje 107
    - pomoč pri trajajočem kaznivem dejanju 107, 195
    - sotorilstvo pri trajajočem kaznivem dejanju 86, 107, 195
- U**
- uboj 25, 37, 47, 51–52, 57, 62, 65, 70–71, 91, 93–94, 130, 143, 152, 156, 159–160, 181, 190, 209, 212–218
  - uboj na mah 154

Učiteljici (zadeva) 127

udeležba 137–223 (*glej tudi* nape-
ljevanje; pomoč)

udeleženec 13, 19, 24–26, 29, 35,
47, 52, 117, 140, 142–146, 149,
153–154, 157, 162–164, 185,
187, 193, 207, 212, 216–221
– nujni 217–223

ugrabitev 86, 134, 136, 155

UKV-naprava (zadeva) 101–103

umor 14, 30, 43, 51–54, 56, 60,
70, 88–91, 152, 159–160, 164,
181–182

– iz koristljubnosti (*glej kori-*
stoljubnost)

– iz morilske sle (*glej morilska*
sla)

– na grozovit način (*glej grozo-*
vitost)

– na zahrbtn način (*glej*
zahrbtnost)

uradna oseba 44, 62, 109, 112–113,
143–144, 147, 151, 153, 157–
158, 178–179

V

večkratni povratek 156

vodja hudodelske združbe 63–68,
141

Vodostaj Kolpe (zadeva) 102–104,
198

vzporedno storilstvo 91–92, 85,
125–127, 131–133, 208

vzročnost 26, 28, 92, 94–95, 132–
133, 171, 190, 195–199 (*glej tudi*
pogoj; condicio sine qua non)

vzrok (*glej vzročnost*)

Z

zahrbtnost 160, 164

Zasledovalec (zadeva) 90

zgrešeni udar 182, 184

zloraba

– bančne kartice 71–73

– drugih oseb za izvrševanje
kaznivih dejanj 204

– položaja ali zaupanja pri go-
spodarski dejavnosti 114–116,
118, 162, 191, 210

– položaja in pravic 222

– spolna zloraba 73, 157

– statusa 162

– uradnega položaja ali pravic
222

zmota 43, 59–60, 65, 154, 179

– dejanska 45, 52–54, 59, 90,
122, 146–148

– izkoriščanje zmote 36, 47–48,
50–52, 59–60, 63, 147

– izogibna pravna zmota 46,
59–60, 156

– izrabljanje zmote (*glej zmota,*
izkoriščanje zmote)

– motivacijska zmota 54

– neizogibna pravna zmota 44,
46, 59–60, 144

– o objektu (*glej zmota, o osebi*)

– o osebi 90, 181–182

– spravljanje v zmoto 48, 53, 59

ZP-1 20

Ž

žaljiva obdolžitev 155